

Buhara emirliğiniñ wezirine açyk hat

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Buhara emirliğiniñ wezirine açyk hat BUHARA VEZİRİ'NE AÇIK MEKTUP

Abdurrauf Fıtrat'ın İstanbul'da bulunduğı yıllarda yazdığı bu mektub ilk kez 1910 yılında İstanbul'da yayımlanan "Taarif-u Müslimin" isimli "dini, siyasi, tarihi, felsefi ve güncel" konuları ele alan haftalık gazete sayfalarında, (1328/ yıl 1910, 25 adet, 2 cilt; 8 Aralık, Perşembe) yerini aldı. Mektup Hükümdar Alim Han Buhara tahtına oturduktan sonra Nasrullah Pervaneci'nin başbakan makamına getirmesinin ardından yazılmıştır. Fıtrat'ın İstanbul'da yayımlanan ilk eserleri gibi bu mektup da Fars dilinde yazılmıştır. Eser Fars dilinden tercüme edilerek yayımlanmıştır. Günümüzde bu yazı ilk olarak, "Özbekistan Edebiyatı ve Sanatı" nın 9 mayıs 1996 tarihli sayısında yayımlanmıştır. Bu mektup tercümesi <http://kutubxona.com/> sitesinden düzenlenerek alınmıştır.

* * *

BUHARA VEZİRİ NASRULLAH BEY PERVANECİ'YE AÇIK MEKTUP

Vezir bey, yeni düzene ihtiyacımız var! Kesin olan şu ki dünyada hiçbir millet, hiçbir zaman bizim kadar ülkesi harap, felaket eşiğine gelmiş, devlet yetkilileri aşağılık, yönetimdekiler sahte, yanlış işlerle meşgul, zalimleri kana susamış, dışarıdakilerin alay konusu olmuş, geleceğı kötü durumda olan bir halka denk gelmemiştir. Bütün ülkeyi ve halkı öyle duruma getirdik ki dünyada zor şartlar altında yaşayan insanlar bile bizim halimize üzülmek kan ağlıyor. Olaylara ne kadar göz yumsanız, kulağınızı kapatsanız bile kadim İslam milletin feryadı ve bu kutsal ülkemizin durumuna üzülmekten duramazsınız ancak bu sessiz üzüntüden ne fayda? Üst üste

gelen felaketler sebebiyle sizin gibi kemale ermiş insanın çaba göstermeden sadece üzüntü içinde olması nereye kadar sürecek? Bugün mazlum İslam milletinin en açık fikirli aydınları cehalet ve gafletin atına binmiş, kendi hoşgörüsüzlüğünün ipini kesmek için koşmaktalar. Kutsal vatanımızın kıymet bilen çocukları zulüm altında kaldı. Bugün yanlış yönlendirilmiş ve kör zincire esir olmuş halimize Allah acıdı, sizi bize gönderdi. Siz hükümdarımızı şimdi ve gelecekte başımıza gelebilecek zorluklardan haberdar edersiniz. Hükümdarımız bizim işlerimizin denetimi için sizi uygun gördü. Yaratanın merhameti ve adaletli hükümdarımızın inceliği ve lütfu, sizi bu hayatı düzensiz hale getirmek, kurtlara av olan koyunlara çobanlık yapmak için değil aksine onların işini reform etmek, düzene sokmak için göndermiştir. Biz sizin işe uygun görüldüğünüz günü hayatımızın başlangıcı olarak gördük ve işe başladığınız günü milli bayramımız gibi kutladık. Ne yazık ki istikbalimizin parlak olması için girişimde bulunduğunuz her hangi bir çaba görmedik! Ey sevgi dolu ülkemin yetişmiş evladı! Ey ezilmiş Buhara milletinin sabırsız taraftarı! Siz ömür boyu zengin kutlamaları içinde, sizi bu günlere getiren, eğitim veren aziz ve kutsal ülkemizin işlerini yıkım ve perişanlığın kara günlerine ittiniz ve onun altından ateş yakarak, gelmekte olan felakete sürüklediniz. Şimdi neden susuyorsunuz? Her zaman dinimiz ve Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) in adaleti sayesinde barışın hüküm sürdüğü ülkemiz bu kadar yalnız mı, neden bu duruma düştük? Bin bir türlü belaya maruz kaldık! Zaman ilerledikçe size umut dolu bakan gözlerimiz kapanıyor. Sizden yardım ve hayır işlerini beklemekten yoruldu. Siz neden suskun oturuyorsunuz? Bu masum İslam milletinin ümidi, hayatımızın bereketi sizin çabalarınız ve uğraşlarınızdır. Bu bahtsız İslam milletinin hizmeti ve kutsal dinimizin güçlenmesi tabi ki size bağlıdır. Bu kutsal hizmet yolunda bir an olsun durmaya, yavaşlamaya hakkınız yok! Her bir sözünüzün saygınlığı ve etkisi olduğu halde nankörlük ve iyilik ifadelerinin karşısında çaresizliğinizin manası nedir? Neden yapmanız gereken hizmetleri açıkça söylemiyorsunuz? Farklı

mezhepler aracılığıyla önemli girişimlerde bulunan erdemli insanların sizden ne üstünlüğü var? Yeni düzen ile milli beraberliğimizin parlak yolunu açmanıza, haysiyetimiz ve kaderimizi en üst seviyeye çıkarmanıza engel olan nedir? Vatanımız kemale ermiş, mükemmel insanlar hatırına hem dost hem de din alimleriyle dolsa ne kadar güzel olur? Bir milletin hayatı için endişelenmek ve Allah'ın lütfuna layık görülmekten daha önemli bir şan var mıdır? İtaat edenler arasında size daha fazla samimiyet ve sevgi var, bu Allah'ın lütfudur ki, sıkıntılı zamanlarımızda sizin gibi nüfuz sahibi birini başımıza gönderdi. Adaletli hükümdarımız bizi eğitmek ve terbiye etme görevini size vermiş. Sizi bu kutsal görevi yerine getirmekten alı koyan şey nedir? Başkaları gaflete düşse bile siz gaflete düşmeyin. Başkalarının gaflet endişesi sizin gafletiniz kadar olmayacaktır. Allah korusun böylesi kutsal görevi yerine getirmekte iradesiz davranırsanız yarın Allah'ın huzurunda nasıl cevap vereceksiniz?

Nuşirevan ölmedi, çünkü ardından namını bıraktı.

BUHARALI ABDURAUUF,
TÜRKİYE, YIL 1910. Taryhy makalalar